

MISTER 'HARMONIX' KAZUO KIUCHI

Passie voor muziek

Het is nog niet zo gek lang geleden dat op de redactie het nieuws binnensijpelde dat een zekere Mr. Kiuchi binnenkort in Nederland was. Mister wie? Kiuchi? Hmm, nooit van gehoord. Toch ging er al snel een grotere lamp branden toen de associatie kwam met merken als Reimyo, en al helemaal toen Harmonix werd genoemd. Reimyo is een elektronicamerk van het hoogste niveau terwijl Harmonix wereldwijd wordt genoemd om zijn werkzame tuning producten. Zeer zeker geen goedkope spullen, maar wel prachtig afgewerkt met gebruikmaking van kostbare en zeldzame materialen en een hoge graag van perfectie. Het belangrijkste is natuurlijk nog

wel de beoogde verbeteringsfactor bij de Harmonix producten die wereldwijd veel waardering krijgen. Waar Reimyo een elektronicamerk is met kwaliteiten die vrij gemakkelijk te toetsen zijn, zijn de producten van Harmonix veel mysterieuzer. Ondermeer omdat geestelijk vader, Mr. Kiuchi, tot nu toe niet veel los heeft gelaten over de werking en de reden waarom ze de weergave zouden verbeteren. Ed Doggen van Daluso, is de Nederlandse vertegenwoordiger van deze merken en had speciaal voor mij een programma samengesteld waarbij ik Mr. Kiuchi het hemd van het lijf zou mogen vragen, er een uitgebreide demo zou worden gegeven door Luc Hovens

van Rob Goossens Beeld & Geluid uit het Limburgse Echt en last but not least, de onthulling van deze winkel als het eerste officiële Harmonix Tuning Centre. Een vol, maar zeer interessant programma dus en 24 oktober jongstleden was het dan zover. Na een hartelijk welkom door Rob Goossens, Luc Hovens en Ed Doggen, stond ik plotseling oog in oog met deze Japanse audio grootheid en zijn vrouw. Mr. Kiuchi is een begin vijftiger en duidelijk een man van de wereld. Hij is onberispelijk gekleed in een stijlvol en goedzittend pak en spreekt begrijpend en goed onderbouwd Engels. In het vriendelijke open gelaat kijken een paar donker fonkelende ogen

Het is een prettige bijkomstigheid dat het schrijven voor een kwaliteitsblad als Music Emotion mij in contact laat komen met de audio grootheden van deze tijd. Een aantal is al aan de beurt geweest en velen zullen hopelijk nog volgen. De hoofdpersoon van deze editie behoort zeker bij deze groep en zijn producten zijn omgeven door een waas van mythevorming en mysterie. Ook is hij bijzonder moeilijk te spreken te krijgen, wat voor een deel ook wordt veroorzaakt door zijn verblijfplaats in Japan. Zaken die de uitdaging voor mij alleen maar hebben vergroot en met enige trots stel ik u dan ook voor aan Mr. Kazuo Kiuchi, de man achter de producten van Harmonix en Reimyo.

mij aan met een onderzoekende en ietwat nieuwsgierige blik. Na een inleidend gesprek van Ed Doggen waarbij hij welkom werd geheten wordt voorafgaande aan mijn interview eerst mijn gastheer, Rob Goossens Beeld & Geluid uitgeroepen tot het eerste officiële Harmonix Tuning Centre. Niet niks als u weet dat het werken met deze producten toch wel de nodige kennis en vaardigheden vereist. Luc Hovens, werkzaam bij Rob Goossens weet dit als geen ander en is al elf jaar werkzaam met deze creaties. Hij is dan ook één van de zeer weinige mensen in Nederland die dit niveau met deze producten heeft bereikt. Na dit officiële gedeelte is het mijn beurt om uit-

gebreid kennis te maken met deze wonderlijke, maar vooral ook sympathieke persoonlijkheid.

Het begin

Kazuo Kiuchi is al tijdens zijn allereerste baan werkzaam in de muziekbbranche. Ik heb het dan niet over audio elektronica, maar over de verkoop van muziekinstrumenten. Door het jarenlange verkeren tussen deze instrumenten ontstaat bij hem onbewust een zeer duidelijk beeld hoe werkelijke muziek klinkt en is opgebouwd. Maar helaas, omdat het steeds maar slechter en slechter gaat met de instrumentenbranche wordt hij genoodzaakt wat anders te gaan zoeken. Omdat zijn betrokkenheid met muziekweergave onveranderd groot is, komt hij terecht bij de merken Nakamichi (vroegere fabrikant van zeer hoogwaardige cassette-decks) en B&W luidsprekers. Hier maakt hij uitgebreid kennis met de reproductie van muziek en dat bevalt hem maar matig. In zijn oren weerklinkt een weergave die ver af staat van de werkelijkheid waar hij vroeger zo mee was omgeven. Na het nodige onderzoek komt hij erachter dat de feitelijke producten niet slecht zijn, maar dat vooral de interactie met de omgeving veel roet in het eten gooit. Hij slaat aan het experimenteren waarbij hij een aantal cruciale parameters ontdekt die grote invloed hebben op de uiteindelijke weergave. Aan de hand van deze parameters vervaardigt hij vervolgens een aantal objecten en plaatst deze onder de luidsprekers. Wauw, denkt hij, wat een verschil! Weg was het ongecontroleerde wat boemende en synthetisch aandoende geluid. De weergave was veel vloeiender met beduidend meer samenhang. Wanneer ook zijn klanten en kennissen spreken van duidelijke verbeteringen en goed waarneembare verschillen in positieve zin, besluit hij zijn ideeën verder uit te gaan werken wat in 1989 zou leiden tot de start van Harmonix. Vele jaren onderzoek volgen naar de opbouw van klankmatige parameters in relatie tot de door hem ontwikkelde producten. Wanneer hij op de Amerikaanse CES B&W luidsprekers met een ongecontroleerde laagweergave hoort, krijgt hij het voor elkaar dat zijn eerste product,

de Harmonix Tuning schijf onder de luidsprekers wordt gelegd. En oh, wederom verschijnt 'het wonder' en worden de B&W's getransformeerd tot evenwichtige muzikale vertolkers, dit tot grote verbazing van het aanwezige publiek en tot vreugde van de importeur die per direct ook Harmonix vertegenwoordiger in de U.S. wordt. De reputatie van dit nieuwe Japanse merk gaat hiermee als een sneltreinvaart door de U.S. en al snel melden zich wereldwijd vele andere landen. En dat een profeet in eigen land niet wordt geëerd gaat zeker ook in dit geval op, want thuisbasis Japan is zowat het laatste land waar Harmonix en later Reimyo voet aan de grond krijgt.

Reimyo elektronica

Naarmate de afzet van de Harmonix producten wereldwijd steeds meer op gang komt, ontstaat ook de vraag of Mr. Kiuchi hetzelfde met elektronica-componenten kan bereiken. Hij besluit de uitdaging aan te gaan en ondanks, of juist door zijn ontbrekende elektrotechnische kennis maar de bij de Harmonix ontwerpen opgedane ideeën en een bevriende ingenieur, weet hij een extreem goede D/A-converter te ontwerpen, genaamd DAP-777. De weergave-kwaliteiten slaan in als een bom en zijn zo anders en zoveel beter dan de digitale concurrentie, dat zelfs tien keer duurdere producten het loodje leggen. De weergave was zwaar analoog en dermate natuurlijk zoals op dat moment nauwelijks een concurrent wist te presteren. Met één enkel product wist Reimyo zo wereldfaam te vergaren. Het volgende product heeft ook zo'n bizarre ontstaansgeschiedenis. Op zekere dag meldt er zich een onbekende Japanse ontwerper die een Single Ended triode buizen eindversterker bij zich heeft. Volgens deze fabrikant is het een prachtig product maar hij kan het, wat hij ook probeert, eenvoudigweg niet verkocht krijgen. Hij vraagt aan Mr. Kiuchi of hij er iets in ziet en zo ja, dan moet hij het zelf maar gaan verkopen ook. Wederom denkt Kiuchi lang en diep na, past zijn opgedane kennis toe en samen met de bevriende ingenieur weet hij het buizenontwerp veel verder te verbeteren en te verfijnen, wat uiteindelijk leidt tot de

►NEXT

geboorte van de inmiddels beroemde PAT-777 eindversterker. Hierna volgt het CDP-777 cd-speler die beter klinkt dan welke (sa-)cd of dvd-audio speler dan ook. De reden waarom hij mikt op het cd medium is simpel. Niet alleen hij, maar ook wereldwijd is bij zeer veel muzikliefhebbers de cd nog steeds de grootste muzikale bron en ook de aanwezige verzamelingen zijn vaak zeer omvangrijk. Dan is het toch van het grootste belang dat deze collecties zo goed als mogelijk moeten worden afgespeeld.

Harmonix en praktijk demo

Wanneer ik probeer in te gaan op de achtergronden van de Harmonix producten, wordt Mr. Kiuchi opeens een stuk behoedzamer. Bang als hij is dat

Harmonix is dat meer toegepaste producten ook daadwerkelijk meer weergavekwaliteit betekend. Hoe meer van mijn producten er in een keten op de juiste plaatsen worden ingezet, hoe beter en vooral realistischer het eindresultaat zal zijn. De eerste stappen maken natuurlijk het grootste verschil, maar ook vele stappen verder heeft het nog zin om meerdere onderdelen toe te voegen."

Nieuwsgierig geworden besluiten we ons gezamenlijk naar de demoruimte te begeven waar een hoogwaardige, maar tamelijk eenvoudige set al opgewarmd klaarstaat. Luidsprekers zijn van het type Zingali Overture 2. Een bijzonder vormgegeven 2-weg systeem met een tweeter op hoornbasis. Versterking wordt verzorgd door een Unison Research S2K.

derful World' van zangeres Eva Cassidy ten gehore wordt gebracht. De set staat in het lange gedeelte opgesteld en de luidsprekers staan optisch nogal dichtbij en stralen nagenoeg recht vooruit.

Luisteren

Al bij het 'inluisteren' zonder toevoeging van welk Harmonix product dan ook, word ik op aangename wijze verrast door de evenwichtige en fraaie weergave welke de set tentoonspreid. Het laag heeft een mooie toonvorming, is fraai in balans met de rest van het spectrum. Ook is het kernachtig en loopt het mooi diep door. Het middengebied is mooi vol en evenwichtig en laat veel subtiele details horen zonder ook maar te analytisch over te komen. Het hoog tenslotte

Passie voor muziek

zijn kostbare gedachtegoed, wat hij met zoveel moeite heeft vergaard, op oncontroleerbare wijze uitlekt. Kiuchi: "De Harmonix producten bestaan uit verschillende nauwkeurig bepaalde materiaalsoorten die door, de door mij bepaalde vorm en structuur, een reproduceerbaar effect op de geluidsweggeve hebben. Het is feitelijk tunen met onderdelen die een bepaalde mechanische eigenschap bezitten en dus belist geen hocus pocus of voodoo. Alle Harmonix en Reimyo producten zijn vervaardigd volgens dezelfde filosofie en dat het werkt kan iedereen die mijn producten beluisterd, duidelijk waarnemen. Een bijzonder en positief aspect van

Een geïntegreerde single ended buizenversterker met slechts 2 x 15 Watt aan boord. Door het hoge rendement en de gemakkelijke aansturing van de Zingali is dit echter geen enkel probleem. Cd-speler is de nieuwe en zeer muzikale Rega Saturn, terwijl bekabeling van Audience afkomstig is. Voorwaar een relatief eenvoudige maar wel hoogwaardige set die goed verschillen in weergave zou moeten kunnen laten horen. De ruimte waar we ons nu naar begeven is relatief smal, maar wel lang en keurig neutraal afgestemd. Als cd is er gekozen voor Best Audiophile Voices uitgebracht als XRCD2 CD (Premium CRCDPR 27901) waarvan telkens 'What a Won-

is zeker voor een hoornstelsel fijnzinnig van aard en ook in drukkere passage loopt er niets dicht. Mede door de smalle ruimte en de dicht bij elkaar geplaatste luidsprekers, is het stereobeeld zeer nauwkeurig qua focusering maar moet ik wel extreem nauwkeurig in het midden zitten. Doe ik dit niet dan verdwijnt de in het midden geplaatste zangstem van Eva naar de linker- dan wel de rechter luidspreker. Ook al is de weergave ruimtelijk van karakter, buiten de luidsprekers komt het nauwelijks en ook het dieptebeeld is niet meer dan gemiddeld. Tijd voor de eerste echte ronde waarbij trouw de Harmonix volgorde van eerst de luidsprekers, dan de versterker en

dan pas de bron wordt toegepast. Onder toezicht ook van Mr. Kiuchi worden parallel met de tweeter aansluitingen zogenaamde Enacom SP Noise Filters aangesloten. Deze uiterst compacte 'metalen busjes met kabel eraan' moeten ervoor zorgen dat de zogenaamde ongewenste ruis of storing in het muzieksignaal, naar een veel lager niveau wordt gedirigeerd. Wanneer Eva opnieuw weerklinkt, is het geluid wat milder en minder hard van karakter dan bij de eerste sessie en ik bespeur een iets groter verschil tussen achtergrond en voorgrond informatie.

In de tweede ronde worden de Spike Bases RF-999MT onder de luidsprekers geplaatst. Ook al zijn de verschillen tamelijk subtiel, ze zijn wel waarneembaar.

Wederom wordt het beeld iets groter met meer lucht tussen de instrumenten en wederom een vergroot gevoel van verschillen tussen voor- en achtergrond. In de derde ronde worden Tuning Feet TU-66ZX op de uiterste hoeken van de versterker geplaatst. Opnieuw wordt het ruimtebeeld wat vergroot, hoewel de weergave nog steeds niet buiten de luidsprekers treedt en voor de eerste keer krijgen achtergrondgeluiden hun eigen plaats en bijbehorende akoestiek in de opnameruimte. Ook de timing komt hechter over.

Tuning Feet TU-66ZX worden ook de vierde ronde toegepast en wel onder de Rega cd-speler. Het effect is hetzelfde

als bij de versterker, dus een wat natuurlijker beeld met meer hoorbare nuances en beter waarneembare tegenmelodieën in de complexe muzikale structuren. De weergave lijkt nu net buiten de weergevers te komen.

De vijfde ronde bestaat uit het plaatsen van TU-505EXMKII voeten onder het stekkerblok(!) En steeds meer komt het typische analoge geluid van een goede platenspeler naar voren. Wat zachter van karakter met meer rust en een weer wat breder stereobeeld.

Stap zes is een lichtnet Enacom AC in het stekkerblok steken en deze stap maakt tot nu toe het grootste verschil. Schoner, opener met meer realisme.

Maar we zijn er nog niet want in stap 7 worden de TU-303EX Tuning Feet aan de luidsprekers toegevoegd en nu worden de verschillen steeds subtieler en wordt het enkel een tikje lossier en natuurlijker met meer uitdrukkingvaardigheid.

Stap 8 is de laatste stap en middels de piekleine RF-57MKII Tuning Base plaatjes, die in dit geval tussen de woofer en tweeter worden geplakt, wordt het geluid wat afgebogen richting homogeniteit. Alles lijkt iets meer te versmelten. Om het ontstane geheel nog indrukwekkender te maken tillen Ed en Luc beide luidsprekers ieder 10 cm naar buiten ter illustratie dat het beeld nog groter wordt met meer lucht maar behoud van dezelfde focussing. Nu komt het moment der waarheid. Beide luidsprekers worden nu weer op de oude, smallere plaats neergezet en alle Harmonix onderdelen worden verwijderd. De opname start opnieuw en inderdaad is het geluid anders. De weergave is nog steeds op hoog niveau maar het klinkt allemaal wat meer elektronisch en mechanisch, met een minder ruimtelijke afbeelding en de kleinste nuances en details verdwijnen weer wat meer in het geheel. Toch is het ineens storten van het beeld geringer dan ik eigenlijk had verwacht.

Conclusie

Om alles zo objectief mogelijk te houden moeten we een aantal dingen even op een rijtje zetten. Wanneer je eenzelfde muziekstuk steeds maar opnieuw

herhaalt, gaan de hersenen bij iedere herhaling vanzelf nieuwe aspecten in het muziekstuk ontdekken. Het muziekstuk klinkt dan vanzelf 'beter'. Het is zelfs voor een doorgewinterde recensent heel moeilijk en misschien wel onmogelijk om dit soort hersengerelateerde symptomen helemaal te onderdrukken. Als tweede punt heb ik wat kritiek op het feit dat eerst alle Harmonix onderdelen worden aangebracht, vervolgens de luidsprekers ruimer uit elkaar worden geplaatst en daarna alles wordt verwijderd en de luidsprekers weer worden teruggeschoven in de smalle positie. Overtuigender was het geweest als wel alle Harmonix onderdelen waren verwijderd, maar niet de weergevers waren verplaatst en deze 'breed' konden blijven staan. Want je moet in dit laatste geval in je hersenen niet alleen het verschil met en zonder Harmonix componenten corrigeren, maar ook het verschil van het teruglopende stereobeeld omdat de luidsprekers zijn teruggeplaatst. Toch waren er ondanks bovenstaande opmerkingen wel degelijk verschillen waarneembaar. Deze verschillen liggen in dezelfde orde als veranderingen bij bv. een platenspeler (andere VTA, star sub chassis/verend sub chassis, etc.) en zullen in iedere keten dan ook verschillend uitpakken. Zoals altijd blijft het van essentieel belang om juist in uw eigen keten te ontdekken of u de gewenste vooruitgang met deze producten kunt bereiken. Dat ze veranderingen kunnen aanbrengen staat voor mij als een paal boven water. Ik hoop dat ik voor u als lezer iets meer licht in deze mysterieuze duisternis heb kunnen aanbrengen en vind het in ieder geval lovenswaardig dat er op deze 'Harmonix' wijze onderzoek wordt en is gedaan om op mechanische/akoestische wijze veranderingen en verbeteringen in het geluid door te voeren.

Tekst & fotografie: Werner Ero

DALUSO, TEL : +31 (0)611354725
E-MAIL: INFO@DALUSO.NL, WWW.DALUSO.NL

» END